

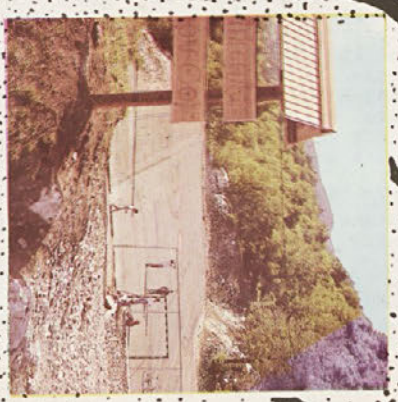
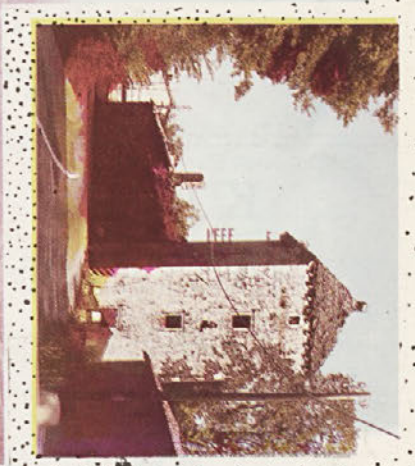
ODBOR ZA PRIPRAVO NOVOLETNE PROSLAVE

ROŠKIJANCI

DECEMBER '89

2. NEDELJA
PROSLAVE

st. 2; 1989.

Per 1395/1989

10029750.2

COBISS

GRNJSKA KNJIZNICA

UVODNA BESEDA

Tihe snežinke se v noči igrajo,
ne vidim in ne slišim njih ples,
le misli brezskrbno plapolajo -
nazaj, kjer sled se izgublja
v snegu... saj res!

Minilo je leto, stojimo na pragu novega, hkrati pa z mislimi hitimo nazaj po sledi, ki smo jo zarisali v čas minulega leta.

Prispodoba, ki je omenjena v uvodnih verzih prej povedane pesmi, je kar pravišnja. Naše misli se kot sled v snegu izgubljajo tja proti začetku leta, ko smo si vsepovprek želeli srečo, zdravje veselje, zadovoljstvo, uspehe in še tisoč drugih stvari. Smo pač obujali staro tradicijo, ki se vleče že stoletja in stoletja in sicer, da je človek ob življenjskih prelomnicah rad blizu prijatelju, znanцу, življenjskemu sopotniku pa tudi popolnoma neznanemu človeku in mu s toplim stiskom roke nekaj zaželi.

Prav gotovo je Novo leto taka življenjska prelomnica. Hkrati pa je možnost, da se ozremo nazaj, da ob izrekanju vseh mogočih želja pomislimo na podobne, če ne celo iste želje, ki smo jih izrekli lansko, predlansko leto... Kaj od tega se nam je uresničilo, kaj ne, česa smo se razveselili, česa ne, kaj nas je spravljalo v obup, nam jemalo voljo do dela, do življenja.

Ob vseh teh željah, pogledih v preteklost in tudi v prihodnost, ob razmišljanjih pa se sami vsebi tolažimo: "takšno življenjsko pot nam je pač namenila usoda, naš tihi spremljevalec in oblikovalec našega življenjskega utrinka, našega sprehoda od rojstva do smrti"

Upamo, da vam bo tudi letošnja številka "COLSKEGA ČASNIKA" všeč in, da boste v njej našli zanimivo branje, ki vam bo mogoče popestrilo pusto zimsko popoldne.

Po lanskoletnih porodnih težavah, ko smo pripravljali prvo številko, je letos delo hitreje in lepše steklo. S pridom smo uporabili izkušnje, ki smo jih pridobili in tako lažje sestavili in oblikovali novo številko Časnika, nov prispevek k bogatenju colske kulturne ponudbe.

Člani odbora želimo, da bi tudi vi Colčani sodelovali pri nastajanju Novoletnega časopisa in pomagali sooblikovati proslavo. Vsako sodelovanje, nasvet, vsaka sugestija, še bolj pa kritika, nam bo pri našem delu dobrodošla. Gotovo so med nami taki, ki imajo smisel za pisanje, muziciranje, igranje ali počnejo

karkoli, kar bi bilo zanimivo za širši krog publike. Pridite z idejami na plan!

Kaj pa tokratna vsebina?

Največ prostora smo namenili ansamblu bratov Benčina, dobitnikom colske Gartrože za leto 1989. V besedi in sliki vam predstavljamo njihovo glasbeno pot, od začetkov pa do danes. Delček novejših zgodovine Cola, nam je v pogovoru predstavil Ivan Trošt iz Orešja.

Letošnje nove maše in novomašnika Milana, se bomo še enkrat spomnili ob prebiranju njegovega zapisa. Kratak potpis je napisala Bajc Patricija, ki je skupaj z še tremi učenci iz ajdovske občine, preživela mesec dni na Danskem. Poglede nazaj in pa naprej v bodočnost, nam je predstavil predsednik sveta KS Col, Silvester Peljhan. Tu pa tam smo nametali reklame tistih, ki so nam finančno pomagali, vse skupaj pa zaključuje Kronika colskih dogodkov za leto 1989.

Se enkrat vam želimo prijetno branje, v novem letu 1990, pa izpolnitev vseh želja.

Urednik

KAKO NASTANE COLSKI ČASNIK?

VERJETNO VAS ZANIMA KAKO NASTAJA COLSKI ČASNIK.

Kakšna je torej pot od zamisli v naših glavah pa do končnega izdelka, takega kot ga držite v rokah.

Ker smo se lansko leto, ko smo pripravljali prvo številko Colskega časnika, šele privajali na to delo in je šlo še precej stvari narobe, bom v par stvarkih opisal letošnje priprave.

Že v začetku septembra smo se prvič zbrali in začeli z okvirnimi dogovori glede koncepta časopisa in tudi proslave. Sestajali smo se vsako nedeljo popoldne, v sproščenem vzdušju poklepetali in načrtovali Novoletne aktivnosti. Bolj kot se je konec leta bližal, bolj je v nas rastel nemir, tisti ta - pravi delovni nemir.

Tako smo v novembru že pričeli zbirati skupaj gradivo. Odločili smo se, da največ prostora namenimo ansamblu bratov Benčina.

Tako sta Simon in Matjaž, ki sta se odločila, da obdelata to temo, dober mesec tekala okrog članov ansambla in jih "mučila z vprašanji o njihovi mladosti in še o čem.

Tudi drugi člani odbora smo si razdelili naloge in pripravili članke, ki jih boste prebrali na naslednjih straneh.

Pripravljeno gradivo je bilo potem potrebno natipkati v stolpiče in kolone - skratka, pripraviti za oblikovanje. Za pomoč smo prosili Ivico Hladnik s Cola in Tanjo Rustja, tajnico OK ZSMS Ajdovščina. Podobno kot lansko leto, nas je čas tudi letos lovil. Rok za oddajo gradiva v tiskarno Ivota Boscarola, se je hitro bližal.

Tako smo se v soboto, 16. dec. zbrali: Marjan, Simon, Matjaž, Janez, Janko in Sandi, odšli na sedež občinske mladinske organizacije in tam začeli še z zadnjim, vendar pa najzahtevnejšim delom, oblikovanjem in pripravljanjem gradiva za tiskanje.

To delo je res zahtevno. Poleg volje do natančnega dela, je potrebno imeti tudi kanček smisla za rezanje, lepljenje, izbiranje slik, naslovov, predvsem pa vztrajnost. No, mi smo vztrajali kar dva dni, v soboto in nato še danes v nedeljo, preden smo dokončno oblikovali letošnjo izdajo našega Časnika.

Ko tako končujemo z našim delom, bo zadevo prevzel v roke Boscarol Ivo iz Ajdovščine, s katerim že več let sodelujemo. Tudi njega čaka še precej dela. Na šelešamerju pripravljeno gradivo bo moral pripraviti za tisk. Retuširal bo fotografije in jih skupaj z tekstom zmontiral na posebne plošče. Nato se bodo nekaj dni vrteli valji tiskarskega stroja, izpod katerega bodo letele sveže novice, prispevki, članki, humor, zajebanci - skratka vse kar smo vam pripravili za letos.

Tako nekako izgleda pot Colskega časnika na svet. Seveda istočasno s Časnikom pripravljamo in snujemo tudi Novoletno proslavo. Skratka - člani Odbora smo v teh dneh polno zaposleni. Pa saj se nenazadnje tudi imenujemo Odbor za pripravo Novoletne proslave, torej je sedaj naš čas.

SANDI

NOVOLETNA POSLANICA³

PREDSEDNIKA SVETA KS COL

Ko sem po razpravi "Umiranje Gore" bral mnenja posameznikov, sem ugotavljal dokaj različna videnja na vzroke, ki naj bi preprečili še znosno življenje v naših krajih. Nekateri so navajali kot razlog nepravilno kmetijsko politiko, drugi ukinjen obrat LIP-a, zopet drugi splošen poveljni odnos do odročnih vasi...

V tej paleti odgovorov človek težko izlušči tisti "zakaj", ki je dejansko povzročil premajhno razgrajevanje odročnih zaselkov in vasi.

V zadnjih letih se je "umiranje" nekoliko zaustavilo, še vedno pa se bistveno ni menjala "politika" do ljudi, ki želijo ostati v podeželski pestrosti.

Morda je prav gorsko področje v tem času posebna specifičnost, ki doživlja prenovo tako v kulturnem, gospodarskem kot tudi krajinskem pogledu.

Ljudje so po povojnih migracijskih željah le spoznali, da si s primernim prizadevanjem lahko zagotovijo znosno življenjski standard.

Z opuščanjem interesov o ohranitvi življenja na "Gori" so vedno bolj usihale tudi potrebe po izboljšanju družbenega standarda. Tako je nova generacija ostala opustošena in brez aktivnosti, ki bi ob vsakemu normalnemu življenjskemu ritmu morale živeti.

"Prepotrebna" graditev večjih centrov je "skoncentrirala" vsa razpoložljiva sredstva, načini zbiranja so bili prilagojeni potrebam mestnih središč, odgovorni delilci pa so bili tudi posredni uporabniki načrtovanih središč. Tako so "podeželski funkcionarji" bili le komisarji: nalogo: prepričati ljudi, da smo za skupnost vsi odgovorni in da bodo v bodoče razvite sredine že pomagale REVNI periferiji.

Na žalost so prišli časi, ko se moramo ponovno opreti na lastne moči in skupno nadoknaditi zamujeno.

Ko smose pred dvema leti odločali za namensko zbiranje sredstev smo istočasno izrazili potrebo po naprednejši, boljši prihodnosti. Svetu KS je bila zaupana odgovornost, da v skladu s srednjeročnim programom vodi finančno, tehnično in organizacijsko vse aktivnosti, zlasti pa na področju infrastrukture. Kljub pomembnim objektom, ki so bili dograjeni ali obnovljeni v povojnem obdobju (elektrika, telefon, osnovna šola, tovarna...) je ostalo še veliko prepotrebnih stvari, ki bi jih v bodoče morali reševati.

Krajane bi s tem kratkim prispevkom želel seznaniti zlasti z delom, ki ga na Svetu KS načrtujemo v bodoče.

Poleg reševanja tekočih problemov želimo v letu 1990 začeti z gradnjo objekta, kjer naj bi bila urejena mrvaška vežica in prostor za orodje, voziček... Obstoječa zgradba na pokopališču je tako propadla, da je kakršna koli preureditev neizvedljiva. Tako smo se odločili zgraditi nov objekt s katerim bi dolgoročno rešili prostorsko stisko. V kolikor bodo pripravljala dela nemoteno potekala, bi z gradnjo pričeli spomladi leta 1990. Ocenjujemo, da je gradnja takega objekta pomembna za celo krajevno skupnost in da se bodo vsi krajski aktivno vključili pri realizaciji zastavljenega cilja. Svet KS bo v okviru razpoložljivih sredstev skušal narediti čimveč, toda brez denarne in delovne pomoči krajanov je kakršna koli uspeh nemogoč. Upam, da bomo tudi tokrat vsi skupaj pokazali dovolj zrelosti in uspešno nadaljevali dela na NAŠEM SKUPNEM programu.

PELJHAN SILVESTER

V letu 1989 smo veliko investirali v vodovod "Col", ki pa še vedno ni ustrezno tehnično opremljen. Na žalost tudi v bodoče ni mogoče pričakovati nemotene vodooskrbe, saj je poleg tehničnih pomanjkljivosti največji problem prav izdatnost vodnega izvira. Predvidoma bo vodovod "Col", v končni fazi priključen na višinski vodovod Lokavec - Predmeja - Col, ki se je pričel že graditi. Tako je trenutno smiselno vlagati le v zamenjavo in popravilo uapajalnega sistema.

V preteklih letih smo veliko denarja namenili za urejanje vaških poti in asfaltiranje posameznih cestnih odcepv. Tudi v bodoče mislimo nadaljevati zastavljen program ter v okviru možnosti in skupnih interesov narediti čimveč tudi za odročnejše zaselke, posamezne kmetije itd.

Da bi bil ta prispevek nekoliko "zeleno" obarvan, želim mimogrede omeniti tudi odnos do skupnih problemov, ki zagotovo niso najbolj povezani z denarnimi možnostmi.

Col je položajno pomembno križišče z dokaj gostim tranzitnim prometom, na "kološko izpostavljenem področju, kjer vsakdo že na prvi pogled lahko oceni naš odnos do okolja. Priznati moramo, da s trenutno urejenostjo kraja ne moremo biti ponosni, čeprav se večkrat radi pohvalimo z velikim MI.

Sorazmerno živahno kulturno življenje privablja v naš kraj ljudi, ki bi ob prijetnih zvokih naših kulturnikov radi uživali tudi ob pogledu na urejeno okolico.

Na žalost je odnos do takih "malenkosti" popolnoma zanemarjen. Bivše skladišče lesa se je kar spontano spremenilo v ozimno skladišče okoliških hiš, domači šoferji dokaj "dobro upoštevajo" prepoved vožnje za kamione mimo zadržnega doma, parkirišče ob glavni cesti je postalo prava razvalina sodobne civilizacije, "ekološko čisti" Vodičarji se morajo voziti v "objubljenem deželu" preko smrdečega smetišča, kontejner za smeti označuje predvsem prostor kjer se "lanko" nabira vsa navlaka... Za krono vsemu naštetemu lanko postavimo naš stari magazin, ki mu je pod okriljem kmetijske zadruge ostala le še ena noga.

Upam, da bodo naštetih "očitki" le vzpodbudili posameznike, ki bodo delček prostega časa namenili za lepšo "obelko" našega kraja.

Za pobiranje papričkov ni potreben posluš, niso nujne igralske sposobnosti, ni potrebno biti močan ali učen....

Ali imamo dovolj poguma, da presekamo dolgoletno tradicijo?

Potrdimos se s konkretnim delom v letu 1990.

✈ **SREČNO** ✈

SVETI MIKLAVŽ

6. december, dan Svetega Miklavža. Za večino otrok verjetno najbolj pričakovani dan v letu. Ze nekaj dni prej šušljajo med seboj, napišejo svoje želje in postanejo neverjetno pridni in ubogljivi, oči pa se jim svetijo v pričakovanju.

In Sveti Miklavž pride, zagotovo pride! Prineha iz leta v leto. Preživel je vojne, revolucije, blagostanja, pa spet stiske in krize. Prinašal je, kolikor je pač mogel; nekoč je prinesel morda samo dva oreha, jabolko, drugič pa spet velike in bleščeče stvari. Zapisal se je v srca in duše celih generacij otrok, vse do danes. To so mu otroci dokazali tudi letos; njihovih solznih, bleščečih oči in sklenjenih rok, ko so molili, gotovo ne bo pozabil.

PRI NAS

Letos se je pripeljal na lepo okrašenem vozu, polnem daril, katerega je vlekel isker konjič. Spremljala sta ga dva angela in pa seveda hudič. Obiskal je vse otroke, se z njimi pogovoril, jih pohvalil, nekatere tudi pogrjal, potem pa odšel naprej v noč, s svojimi mislimi in spoznanji....
Mogoče se je kdo vprašal: "Ali se bo še vrnil?!"

Simon Skvarč

DP 29.450/200

4
PREDSTAVLJAMO VAM...

ANSAMBEL

PREGELJ
Hubert

PUŠKARSTVO
KOVINOSTRUGARSTVO
Malo Polje

BRATOV BENČINA

Kako se je vse skupaj začelo? Na enem od sestankov Odbora za pripravo novoletne proslave, smo začeli razmišljati o temah, ki naj bi bogatilo Colski časnik št. II. Med številnimi predlogi je bil tudi tale, da bi malo podrobneje opisali življenje in delo enega izmed fenomenov, ki je bistveno vplival na duhovno in kulturno življenje na Colu, pa tudi v bližnji in daljnji okolici.

FRANC

STANE

IVAN

PAVLE

SILVO

Fenomen, prvič zaradi samega nastanka, drugič pa zaradi svoje preprostosti, homogenosti in ljubezni do glasbe. To je ansambel "Bratov Benčina" ali na kratko "BENCINCI". In prav pri Marku na Križni gori, se zgodba začne.

Markov Tone je bil samouk. Sam se je naučil igrati harmoniko, ljubezen do glasbe pa je podedoval po svoji materi, ki je izhajala od Suničarja. V tem duhu je vzgajal tudi svoje otroke, tako, da jih je glasba spremljala že od mladih nog. Sprejeli so jo z navdušenjem in drug za drugim začeli jemati v roke; najprej harmoniko, potem pa še ostale instrumente.

Prvi je za harmoniko prijel Ivan, ko mu je bilo komaj 3 leta. Sam se spominja, da je bila harmonika tako velika, da si jo je moral, ko je hotel igrati, najprej oprtati, potem pa se še vsesti na pasove.

NAJLEPSE SE SLISI ZUNAJ...

Kmalu za njim si je France kupil bas. Nihče se točno ne spominja, zakaj si je prav France izbral ta instrument. France pa se spominja, kako si ga je kupil. Oče mu je takrat podaril bika, on ga je prodal in z denarjem odšel h Kalarju po bas. Prvih prijemov ga je naučil oče, prve izkušnje pa si je nabiral v gostilni pri Belantinu v Trepčah, kjer sta z očetom večkrat skupaj igrala. Spominja se, kako mu je bilo nerodno, kajti takrat še ni končal osnovne šole in tako se je v glavnem stiskal v kotu za očetom in molčal. Nekoč pa se je vse skupaj še slabše končalo; mati mu zaradi šole ni pustila z očetom, on pa je vseeno odšel.

POD TO SLIKO JE NEKDO NAPISAL: "SPOMIN NA ZACETEK IGRANJA 23. NOVEMBER 1968."

Z OČETOM SO SE VEDNO LEPO UJELI.

Ko se je ponoči vrnil domov, ga je mati "primerno nagradila", vendar mu to še zdaleč ni vzelo poguma. Z Ivanom sta se kmalu lepo ujela v duetu, pritegnila pa sta tudi Silvota s klarinetom in Staneta s trobento. Rodil se je ansambel "Bratov Benčina".

HARMONIKA JIH JE SPREMLJALA ZE OD RANEGA OTROSTVA.

ANSAMBEL BRATOV BENCINA - MLADI, LEPI, ZAGNANI, PERSPEKTIVNI...

Vse skupaj pa ni šlo tako gladko. Mama Marija se spominja, kako so fantje popoldne, sredi največje košnje, prišli za instrumente in namesto, da bi spravljali seno, so igrali. Spet drugič so vadili v kuhinji, ko je imela največ dela. Posedli so za mizo in igrali in igrali, zato jih je napodila v sobo, ker pa vseeno ni bilo miru, so se morali preseliti pred hišo.

GLAZBENA SOLA AJDOVSCINA - MED VAJAMI ZA GODBO NA PIHALA, SO NASLI CAS TUDI ZASE...

Kljub temu in kljub trdemu življenju, ki jim ga je nudila odročna Križna gora, pa niso izgubili poguma. Vadili so naprej, igrali doma staršem, prijateljem in največ samim sebi, dokler se nekega dne niso srečali s tovarišem Ilijo Markovičem.

ČESNIK Alojz strešno kleparstvo

ILIJA MARKOVIC - MOŽ, KI JE
USTVARIL BENCINCE.

ANSAMBL V VEZDNIŠKI POZI

ANSAMBL BRATOV BENCINA

Poprosila sem simatično dekle Nado, da mi nekaj pove o ansamblu „Bratje Bencina“. Nada je namreč njihova sestra in menažerka.

Ansambel igra že tri leta. V teh letih trdega dela so se naučili veliko skladb Avsenika, Slaka in Borisa Franka. Imajo tudi veliko svojih skladb. Ansambel sestavljajo: Vodja in komponist Ivan Bencina, njegov leto mlajši brat Silvo igra klarinet, za bas rad prime 20-letni Franc, ki je trenutno pri vojaki. Najmlajši član v ansamblu je trobentač Stanko, ki šteje 16 let. Vsi štirje imajo tri leta glasbene šole. Po poklicu so vsi zidarji. Torej so enotni tile naši fantje tako v poklicu, kot pri zabavanju ljudi.

Upajo, da bodo posneli prvo ploščo, ko bo prišel domov Franc. V imenu mladih, ki ansambel poznamo, želim fantom veliko uspeha in upam, da nas bodo še naprej razveseljevali.

▼ NEVENKA BIŽJAK

Ko smo ga obiskali, se nam je takole predstavil: "Sem glasbeni pedagog. V Sloveniji živim že 45 let. Kot vojaški glasbenik, sem po potrebi službe prišel najprej v Tolmin in kasneje v Ajdovščino. Ker sem vedno imel željo, da bi svoje glasbeno znanje prenašal tudi na druge, sem se odločil, da se preusmerim. Vpisal sem se na pedagoško akademijo v Ljubljani kot izreden študent in študij tudi uspešno končal. Zaposlil sem se v Glasbeni šoli v Ajdovščini, istočasno pa sem poučeval glasbeni pouk na Osnovni šoli Col."

Tu pa je tudi odkril brate Bencina. Sam o njih pravi takole: "Ko sem izbral učence za šolski zbor, sem se odpravil od razreda do razreda. Prišel sem v razred, v katerem je bil učenec z neverjetnim poslušom. Bil je France. Potem sem šel v naslednji razred, tu je bil Silvo, spet v naslednjem Stane - vsi z odličnim poslušom. To sem omenil takratnemu ravnatelju Bičiču in zvedel sem, da so to bratje. Ivana takrat še nisem poznal. Ravnatelju sem izrazil željo, da bi te fante rad bolje spoznal in jih mogoče tudi posebej poučeval, ker se mi je

SAMOPOSTREŽBA COL

zdelo, da so bili izredno talentirani in se tudi nisem zmotil. Dobil sem jih torej skupaj, prišel je tudi Ivan in se z njimi pogovoril. Preizkusil sem jih in takrat smo tudi razdelili instrumente in sicer po njihovih željah. Ivan je želel harmoniko, France bas, Silvo klarinet in Stane trobento. Rekel sem jim, da potrebujejo še kitarista. Predlagali so mi bratranca Gabrijela in ansambel je bil kompleten.

Začeli smo vaditi strokovno, po notah. Vaje smo imeli dvakrat tedensko na Colu. Predelali smo vse note in vaje. Reči moram, da so bili fantje izredno pridni. Učili so se istočasno note in instrumente. Tukaj moram poudariti še nekaj, kar se mi je zdelo neverjetno, namreč kakšno izjemno voljo in prizadevnost so pokazali. Ostajali so po šoli na vajah in se šele pozno v noč peš vračali domov, pa naj je bilo vreme še tako grdo.

Amali so dovolj znali, da smo lanko prešli k skladbam. Pri fantin me je presenetil France, ki se ni veliko oziral po note, ampak je igral po svoje, po posluhu, note pa so mu bile le za orientacijo. Tega pa seveda nisem dovolil.

Takrat sem v Ajdovščini vodil tudi godbo na pihala in v njo vključil tudi brate Benčina.

Pouk je trajal vsega skupaj 6 mesecev, nakar smo imeli prvi javni nastop, na Colu. To je bilo v nedeljo 23. novembra 1969 leta. Lahko rečem, da je nastop uspel. Fantje so bili zadovoljni, še bolj pa poslušalstvo. Profesorica Novakova iz Ajdovščine mi je takrat predlagala, da bi bilo potrebno te fante spraviti naprej. Zato sem vsepovsod prosil za finančno pomoč, da bi si fantje lahko kupili nove, boljše instrumente in pa tudi narodne noše. Vendar je vse ostalo samo pri obljubah. Fantje pa, pridni kot so bili, so si sami počasi nabavili boljše opremo in še naprej vadili in nastopali. Spominjam se, da so imeli pogodbo s hotelom na Predmeji. Tam so igrali vsako

nedeljo, večkrat pa sem se jim pridružil tudi jaz s saksofonom.

Približno v tem času sem se preselil v Logatec in v tamkajšnjo glasbeno šolo mi je uspelo spraviti Staneta. Omogočil sem mu bivanje v domu in štipendijo. Stane je tam končal še peti letnik nižje glasbene šole. Kljub mojemu odhodu iz Ajdovščine s fanti nisem prekinil odnosov, nastopili so celo na prvem koncertu naše glasbene šole in društva mladih glasbenikov v Logatecu ter izredno navdušili. Vseeno pa je moj odhod usodno vplival na nadaljnji razvoj ansambla. Rednih vaj in strokovnega vodstva ni bilo več in fantje so bili prepuščeni sami sebi."

GODBA NA PIHALA. STANE - TROBENTA
FRANCE - BAS, IVAN - BOBEN,
SILVO - KLARINET, GABRIJEL - CIN-
ELE, V AJDOVŠCINI.

CURK Božidar
m i z a r s t v o

Samorastniki s Križne gore

prvič javno nastopajo v Colu

Najstarejši Ivan ima le 18 let, najmlajši izmed bratov Bolčina Stanko pa komaj 12 let, tako da je poprečno petčlanski ansambl glasbenikov s Križne gore le 15 let. Vendar pa je ta samonikli, glasbeni ansambl iz najvišje vasi v ajdovski občini zelo nastarjen in podjeten, saj po nepolnih šestih mesecih vztrajnega učenja nastopa prvič pred javnostjo s samostojnim koncertom ljudskih viž v kulturnem domu na Colu v nedeljo, 23. novembra ob 19. uri.

PRIMORSKE NOVICE
- PRVI JAVNI ZAPIS
O ANSAMBLU.

GOSTILNA KAMPELJC, KO JE Z NJIMI
IGRAL KOVSCA MILE.

Gostilna
pri
Tratniku

IZPOSOJA VIDEOKASET
kinodvorana ajdovščina
VSAK DAN od 12h-16h in od 19h-20h

ANSAMBL V NARODNI NOSI.

Tako je začel ansambl po treh ali štirih letih prekinitvev in kriz spet nastopati v kompletni zasedbi. Fantje so postajali močnejši, si ustvarili družine in domove. Kljub temu pa še naprej nastopajo na ohceti, koncertih, plesih in sploh vsepovsod, kamor jih povabijo. Sprejeli so tak način življenja, sprejele so ga njihove družine in kljub vsem naporom in preizkušnjam, ki jim jih je in jim jih nudi življenje, kljub naglici, kljub borbi za zaslužek je zmagala ljubezen do glasbe.

NA ENEM IZMED ZADNJIH NASTOPOV
(colska nedelja 1989)

SIMON ŠKVARČ
MATJAŽ BIZJAK

GOSTILNA
VODNJAK
Strmec 1

COL SKOZI ZGODOVINO HO - RUK V NOVE CASE

V lanski izdaji colskega časnika je bila med drugimi obdelana tudi tematika, ki se tiče izgradnje colskega vodovoda. Tudi letos naj bi nadaljevali s prispevki, ki so oblikovali zgodovino Cola. Pisali bomo o časih oziroma dogodkih, ki se jih starejša generacija spominja, mlajša pa o njih ne ve nič ali zelo malo.

Eden takih je gotovo graditev prosvetnega doma v našem kraju, ki sega daleč nazaj, takoj v povojno obdobje. O čem sem se pogovarjal z Ivanom Troštom, človekom, ki je v tej akciji sodeloval. Bil je eden izmed organizatorjev gradnje, eden najzaslužnejših pri tem delu. Tistih let se spominja takole:

"Po končani vojni smo borci 1V. armade (prekomorske) ostali aktivni vojaki še eno leto. Posebno nas oficirje so prepričevali naj ostanemo vojaki; vendar sem se odločil, da se vrnem domov. Enako tudi drugi sovaščani, moji soborci.

Ob odhodu iz vojske smo dobili nalogo, da v svojem kraju organiziramo udarniško delo, da se obnovi porušene objekte oziroma zgradi nove, ki bi služili skupnosti. Seveda je treba pogledati tudi stanje v vasi po vojni. Vas je bila zelo porušena, veliko hiš je bilo poškodovanih. Ve se, da je bil naš kraj med vojno pomembno križišče, in da ga je okupator stalno držal v svojih rokah. Poleg njega so v vas morali prihajati tudi partizani, da so lahko vzdrževali zveze med različnimi enotami.

Ljudje so bili zmedeni! Komu verjeti? Komu pomagati? Pasivnost krajanov je pripomogla k temu, da nova oblast na vas ni lepo gledala. Vse to so ljudje po vojni nosili v sebi, nihče ni vedel kaj in kako; kaj šele, da bi si kdo upal karkoli organizirati. V taki situaciji so se vrnili domov borci, ki so bili seznanjeni z ukrepi nove oblasti; poleg tega so imeli tudi nalogo, da vasko življenje oživijo.

"Ko sem prišel domov, sem imel občutek, da je vas mrtva. Ljudje so bili prestrašeni in nezaupljivi. Z menoj sta se vrnila tudi Bizjak Stanko in Cesnik Lojze. Odločili smo se, da moramo nekaj

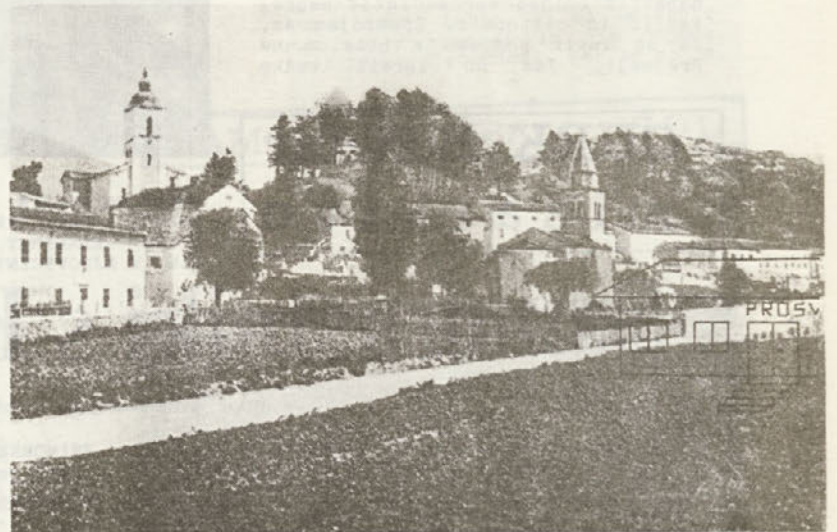
ukreniti.

Sli smo okrog ljudi in se pogovarjali kaj naj se naredi. Tako smo se odločili, da zgradimo mladinski dom. Kot nalasč so bile na bivši Bolkovi njivi italijanske kasarne. Plak je bil že narejen, bila je opeka in tako smo pričeli z delom nekje v drugi polovici leta 1946. Večina ljudi je bila navdušena nad tem, da se nekaj dela. Lahko bi celo rekli, da so imela za delo večjo vnemo dekleta kot pa fantje. Ker ni bilo dovolj zidakov doma, smo jih hodili iskati v Podkraj, kjer je bilo več kasarn. resek smo kopali v pruktu pod Avžlakom in ga z volovsko vprego vozili na delovišče. Ostrešje smo dobili od šole, ki je bila porušena in je po vojni dobila novo streho. Pomagala nam je tudi LIPA, ki je podarila parket, pa tudi strop smo laho izdelali pri njih. Ko se je gradnja bližala koncu, smo se pričeli učiti igro "VDOVA ROŠLINKA". Začeli smo z vajami, ki jih je vodil učitelj Danilo Sirk, ki je tudi sodeloval pri gradnji doma. Na otvoritvi leta 1949 nisem bil prisoten, ker sem se moral udeležiti vojaških vaj. Z uprizoritvijo igre je bila končana gradnja mladinskega doma, ki se uradno nikoli ni tako imenoval, pač pa Prosvetni dom. Do spremembe je prišlo zaradi odnosa mladine pri gradnji, zato se nam ni zdelo prav, da bi ga posvetili njim.

Rad bi povedal še to, da sem bil zelo vesel, ko smo delali zaradi veselja in navdušenja ljudi, ki so dokazali, da smo dobra vas, ki se zna združiti, če je to potrebno. Da so naši ljudje razumni in delovni, se je pokazalo tudi pri drugih organiziranih delih kot so graditev zadržnega doma, ureditev pokopališča, delovne zadruge in še bi lahko našteval."

Ob koncu pogovora mi je še naročil: "Ne pozabi napisati, da bi ob tej priliki rad še enkrat pohvalil pokojnega Stanka Bizjaka in Lojzeta Cesnika, ki sta veliko pripomogla pri izgradnji prosvetnega doma."

IVAN ZGAVEC

Na Bolkovi njivi so med vojno Italjani zgradili kasarne. Temelje in zidake teh kasarn so po vojni uporabili za izgradnjo doma. Zanimivo bi bilo videti obraze Italjanov, če bi jim nekdo dvainštiridesetega leta rekel, da bo na tem mestu nekoč stal pravi socialistični prosvetni dom. Za mlajšo generacijo je zanimivo, da za izgradnjo doma ni bilo potrebno imeti nobenega soglasja in dovoljenja.

Hladnik Milan
elektromehnika
COL 80

OK ZSMS
ajdovščina
goriška c.17

COLSKA PODOKNICA ŽE DRUGIČ V PODKRAJU

Ko razvrščamo nagrade za novoletno proslavo je vedno na prvem mestu podoknica, ki jo podeljuje kvartet "DO", v letošnjem letu pa tudi ansambel "BRATOV BENČINA".

Podoknico za leto 1988 je prejela Kobal Ančka iz Podkrajja. Člani kvarteta "DO": Silvo, Jože, Lojze in France so si v toku leta 1988 izbrali soboto in odšli pod okno tete Ančke. Ubrano so zapeli nekaj pesmi in ko jih je teta Ančka slišala, jih je povabila v hišo. Kaj se je naprej dogajalo mi niso hoteli povedati, še najbolj zgovoren je bil "con", ki je rekel, da tako dobrega pršuta še ni jedel.

Jedlo in pilo pa se je tudi na drugi podoknici, ki jo je prejela Leban Erika, prav tako iz Podkrajja.

Ker so se Benčinci odločili, da tudi oni pomagajo pri ohranjanju tega lepega običaja, smo tudi organizatorji (Odbor za pripravo novoletne proslave) resneje pristopili k delu, ter poskrbeli za ves potek podoknice.

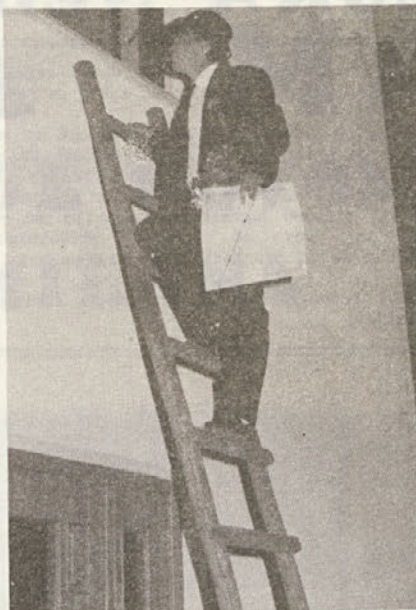
Zbrali smo se v soboto, 30. septembra 1989 in odšli pod Erikino okno. Najprej so fantje zapeli, podokničar pa je kakor je navada, šel po lestvi na okno, kjer ga je čakala Erika. Ko ji je izročil darilo (sliko, ki jo je prav za ta namen narisala Silva Copič), sta prišla pred hišo in ker so Benčinci že igrali, sta zaplesala.

Tako se je uradni del podoknice končal. Neuradno pa smo končali enkrat proti jutru, pa saj to sploh ni važno.

Ob tej priliki bi se še enkrat rad zahvalil vsem, ki so kakorkoli pomagali pri poteku podoknice, posebej pa še družini Leban iz Podkrajja, ansamblu "BRATOV BENČINA", kvartetu "DO" in pa Silvi Copič.

Vidimo in slišimo se na tretji podoknici.

Matjaž Bizjak

Biffe Štefančič

Col 79 tel: 68 003

FOTOKOPIRNICA
Julka Kobal
TITOV TRG 9. 61-441
65220 AJDOVŠČINA

NA DANSKEM

BAJC PATRICIJA

Društvo prijateljev mladine Slovenije, vsako leto izbere nekaj učencev in mentorico, ki se udeležijo mednarodnega srečanja otrok. To srečanje je bilo letos na Danskem.

Letos so bile na vrsti osnovne šole iz naše občine in iz teh šol so izbrali mlade potnike za Dansko.

"Kolo sreče" se je ustavilo pri meni. Ko mi je učiteljica to povedala, sem bila zelo presenečena in sploh nisem mogla verjeti, da je to res. Poleg mene je bila iz ajdovske šole izbrana še ena učenka, iz vipavske in otiške šole pa učenca. Mentorica je bila profesorica angleškega in francoskega jezika iz Dobraveljske osnovne šole.

Naša starost ni smela presegati 12 let, tako, da je še zadostovala za polovično ceno letalske vozovnice.

Za nas je bilo vse to brezplačno, kajti denar so prispevala nekatera podjetja: Primorje, Burja, Zavarovalna skupnost, Občinska zveza ZPM, itd. Starši so prispevali samo kar smo rabili s seboj, to je bilo 600. danskih kron, kar pride v našem denarju okrog 400. starih milijonov in pa razna darila za družine. Zbirali smo tudi majhna darila: svinčnike, značke, pripanke, razglednice, majice, no, te so nam podarila podjetja, kjer so zaposleni naši starši.

Do dneva pred odhodom, smo se velikokrat zbrali v Ajdovščini. Učili smo se pesmice in plese, s katerimi smo potem predstavili svojo državo. Delali smo knjige, v katere smo prilepili slike naših najpomembnejših turističnih krajev, zgodovinskih znamenitosti in kulturnih običajev.

Najbolj smo se veselili dneva, ko bomo odpotovali in pa seveda vožnje z letalom, kajti to je bilo za nas prvič. Končno je prišel tisti, tako pričakovani dan, ko smo spakirali stvari; najvažnejši je bil seveda potni list. Zgodaj zjutraj smo se zbrali v Ajdovščini, od koder smo se s kombijem odpeljali v Zagreb na letališče. Cakanje na letalo, je bilo zaradi zamude mučno.

Po potovanju z letalom je bilo zelo lepo in zabavno. Med poletom smo imeli lepo vreme, tako, da smo videli hribe, mesta jezera in reke. Ko smo pristali v Københavnu, sta nas na letališču pričakala dva člana družine gostiteljev, oče in 11. letni sin Kristjan. Odpeljala sta nas na njihov dom, tam pa nas je sprejela njihova mama in petletna hčerka Marija. Najprej so nam razkazali hišo in sobe, v katerih naj bi spali, nato pa so nas postregli in smo se šli igrati. Po razgovoru z učiteljico, smo izvedeli, da je oče prodajalec računalnikov, mati pa medicinska sestra. Peljali so nas na razne izlete, v Hamletov grad, z trajektom smo se odpeljali na Švedsko in se kopali v Baltiškem morju.

Po štirih dneh, nas je družina odpeljala v Hillerod, kjer je bila šola, kjer smo se srečali z ostalimi otroki. Razdeljena je bila na zmajev in slonov blok. Tam smo tudi spali. Imela je telovadnico, roketno in nogometno igrišče, jedilnico z odrom... Tam smo se seznanili z otroki iz dvanajstih držav: Amerike, Danske, Indije, Pakistana, Švedske, Norveške, Turčije, Španije, Islandije, Nove Zelandije in Costarice. Izmenjali smo si darila in spominke, ter se porazdelili po sobah, vendar smo bili med seboj pomešani, tako, da sem spala z otroki iz več različnih držav. V šoli je bila precej stroga disciplina, hrana pa je bila dobra. Naš delovni dan je bil kar precej naporen. Vsak dan po večerji smo imeli predstavo. Tudi mi smo prišli na vrsto za nastop. Oblečeni v narodne noše smo zapeli Marko skače, Cuk se je oženil in Kaj vse lazi po tem svetu, zaplesali pa Lepa Anka in Marko skače. Prvi dnevi so minevali zelo počasi, težko smo pričakovali pošto od domačih in pri prvem pismu je pritekla tudi kakšna solza. Takrat sem na lastni koži občutila pregovor, ki pravi: POVSOD JE LEPO, DOMA JE NAJLEPSE.

Danska je razmeroma nižinska dežela, poleg tega pa za nas zelo draga. Npr. dve kepicici sladoleda staneta 17. kron, kar je v našem denarju okrog 12. starih milijonov. Tako so se iztekli štirje tedni naših nepozabnih počitnic.

Rada bi se še vrnila na Dansko in preživela lepe dni, ko smo risali, skiepali nova prijateljstva, imeli dan odprtih vrat, dan ljubezni... Slovo je bilo težko, a ob misli, da se čez dve leti srečamo v Italiji - v Padovi, nas je žalost hitro minila.

COLSKA NEDELJA

18. junij

1989

Organizatorji COLSKE NEDELJE smo v sklad za nakup novih orgel prispevali 2 stari milijardi din. (cca. 1660 DEM).

Kaj pa, če bi na Colu organizirali vaško veselico in izkupiček namenili v sklad za nove orgle? Ja, zakaj pa ne! Gremo tantje!

Tako nekako se je začelo. V glavah Bencincev se je porodila ideja, člani odbora za pripravo novoletne prosiave pa smo si rekli, da bomo idejo skušali udejaniti. Kljub močnim dvomom nekaterih najbolj poklicanih smo si zadali, da jim dokazemo, kaj vse se da, če se hoče. V tipično jugoslovanskem stilu smo mobilizirali vse, kar leže in gre: od tovarn, privatnikov, humoristov, kulturnikov in še in še. Nastala je Colska nedelja. Pa kaj bi še govorili.

V tej kratki reportaži si oglejte nekaj utrinkov s te deževno sončne nedelje.

foto: MARJAN PELJHAN

AKCIJA V TEKU, ODBOR FORMIRAN...

KBUOL, SLAVC IN srečo...

NE MORES ZMAGATI, ČE NE KUPIS SRECKE....

ORGANIZATORJI MED PREDAHOM...

TROFENFELD JAZZ BAND S SIMPATIZERJI...

htz
ŠPORT
Ajdoščina

NASVIDENJE PRIHODNJIC...

COL, 9. 7. 1989:

NOVA MAŠA

RAZMIŠLJANJE NOVOMAŠNIKA

MILANA

Svet in dom vabita vsak po svoje. Človek se vedno spominja od kod izvira, tja se z veseljem vrača. V pustih, mrzlih zimskih večerih radi sanjarimo o preteklosti, o preživetih otroških letih. Dan preživet v toplini misli na dom, prijatelje in znance ni dolg, večer toplejši. Ker ni še tako dolgo, odkar sem odšel s Cola, z negotovostjo vrnitve, so spomini še topli, slike jasne, občutki močni.

Dnevi pred odhodom iz Ljubljane so bili sila napeti, včasih mučni. Slovo od zidov, znotraj katerih si preživel šest let svoje mladosti, kljub vsemu ni lahko, da o prijateljih sploh ne govorim. Za seboj pušiš del življenja. Vendar kaj je življenje, če ne neprestano zapuščanje znane in hoja za novim?

Neprestano odmiranje doseženemu in stegovanje rok po novem, neznanem. In prav v tem je tudi čar življenja. Zdi se mi, da človek resnično ostari takrat, ko tega ni več sposoben.

Teden preživet na Sveti Gori v tišini, vendar ne tišini, ki ubija, človeku vdihne nekaj mirnosti in tako potrebne gotovosti. Pa ne gotovosti v svoje sposobnosti ali zasluge, ampak gotovosti, da nisi sam, da te spremljajo ljudje, ki te imajo radi, ki molijo zate, pa tudi gotovosti, ki je veliko bolj osrečujoča. Gotovost božje pomoči. Razmišljanje o dogodkih, ki se šele bodo zgodili. O posvečenju, ki naj bo vrh prehojene poti, hkrati pa nov začetek. Sem vreden tega?

Se zadnji dnevi pred življenjsko odločitvijo, kasneje ni več izbire. Razmišljam o Svetem pismu, vedno znova se ustavim ob stavku, ki sem si ga izbral za svoje vodilo. Človek je tako majhen in vendar mu je zaupano tako veliko. Negotovost, ta občutek, ki te spremlja pred vsemi pomembnimi odločitvami, noče odstopiti mesta gotovosti, vedno znova se vrača in kljuje v srcu. In tak stopiš pred škofa, položiš svoje roke v njegove, sprejmeš blagoslov in se odpraviš v svet z novim poslanstvom. Bom zmogel? Sam gotovo ne! Milost? Da, tu je rešitev, le danes vse premalo računamo nanjo.

Staro, sicer nenapisano pravilo pravi, da pred novo mašo ne smeš biti doma. Oddidem po svetu, ustavljam se pri znancih, vržen v svet, skoraj brezdomec.

Na vsak način skušam potešiti radovednost, kaj se dogaja doma. Odgovori zaviti, nihče noče povedati nič določenega. Negotovost in strah, veselje in radost se prepletajo in sam skoraj ne vem kaj se dogaja z menoj.

Prve dni skoraj ne dojamem, da Bog prihaja po mojih rokah na oltar. Spominam se besed, ki sem jih slišal na Sveti Gori: "Verjeti moraš tudi v svoje duhovništvo!"

Veselje razigranost, prijateljeva nova maša. Sanje postajajo resničnost. Ne, ni mogoče, brez en teden bom že sam na vrsti. Napetost se stopnjuje. Sobota dopoldne. Mrzlično pospravljanje prtljage v avto. Še zadnji klic na Col. Zoran se ustraši za moje življenje. Kasneje mi je povedal, da sem govoril kot bi ne bil več na tem svetu. Odhod proti Črnemu vrhu.

Pred "Metko" so zbrani sošolci in čakajo. Noge drgetajo, roke ne ubogajo, jezik se zapleta. Sproščen sprejem, smeh. Slišim glas, ki me skuša pripraviti na prihod Col. "Nič nismo pripravili, ni bilo časa, gledali smo kolesarsko dirko." S tem se skopira brez razočaranja sprijaznim, skušam pa vsaj malo jasneje zvedeti o pripravah v tednu, ki je minil. Prepričati se hočem ali je bilo vse tisto, kar sem prej slišal res. Potrditev me je razočarala. Najmanj kar sem si želel je bilo, da bi se zaradi nove maše pripravili.

Se zadnji dogovori. Vožnja proti vrhu hriba, spust, pogled na Malo polje, skoraj doma. Na obzorju se prikaže križ domače cerkve in, presenečenje, skoraj v isti višini tudi vrh mlaja. Drget po telesu. Spoznanje, da besede iz Črnega vrha pomenijo nekaj povsem drugega. Pritrkovanje, melodijo zvonov, ki sem jo tolikokrat poslušal je tokrat še lepša. Občutek, da zvonovi poskakujejo, skoraj plešejo, vlije človeku moč, pogum. Množica pred cerkvijo, domači župnik, sprejem, nasmejani obrazi in prve besede. Grlo je stisnjeno, težko je iztisniti prvo besedo. Po izgovorenem prvem glasu čutim olajšanje. Saj bo šlo!

Cerkev okrašena. Čutiš, da je v vsako kito vpleteno veliko dobre volje, tudi ljubezni, nkrati pa tudi veliko molitev. Veselje me privzdiguje, maša kot vsaka druga, vendar tako drugačna. Pozdravi, nagovori, sinfonija slave Bogu. Skozi možgane mi šine misel iz črnega pisma: "Kaj je človek, da se ga spominjaš..." Tako majhni smo pred

Teboj in vendar nas hočeš imeti, da po nas hodiš po svetu, da se v nas vsak dan znova utelešaš in prihajaš na svet.

Odhod na dom. Novo presenečenje! Bil sem že na veliko novih mašah, vendar mi je zaprlo sapo, ko sem stopil v dvorano. Baraka ni primerna beseda za to kar sem videl. Dvorana, ki se je ne bi sramovali niti komorni zbori. Zoranov pogled, tiho pričakovanje vseh prisotnih. Pogledi sprašujoči in čakajoči, kakšna bo prva reakcija. Prekrasno! Hvaležnost dolgujem vsem, ki so v to mojstrovino vložili svoje znanje in napore.

Večerja mi ne tekne, preveč me je strah jutrišnjega dne. Počasi se odpravim proti župnjišču, spravim se v posteljo. Želim si, da bi čimprej zaspal, vendar oči nemirno begajo po stropu. Nežni tihi glasovi me znotirajo sredi misli. Prihajajo izpred župnjišča. Pesem najprej tiha, nežna, kasneje vse bolj gotova, ubrana; ne morem se upreti njenemu vabilu.

Nedeljsko jutro se je začelo še pred svitom. Nemirnost julijske nedelje. Vrvenje ljudi na cesti. Molitev v cerkvi. Napetost. Gledam Zorana in ostale, ki se trudijo, da bi vsemu dodali še zadnjo podrobnost. Uigranost, kot slavni orkestri. Čutim veselje in pričakovanje, sam pa si želim, da bi bilo takin nedelj na Colu čimveč, da bi se ponavljale iz leta v leto, brez konca.

Slovo od doma. Nekaj žalosti, tesnoba in vendar zavest, da to ni samo slovo. Veliko bolj je izročitev, podaritev drugim. Duhovnik odhaja v svet zato, da služi drugim, da tudi umrje samemu sebi, da bi drugi lažje živeli in se srečevali z Bogom. To je njegovo poslanstvo.

Med hojo proti cerkvi razmišljam. Vedno bolj sem prepričan, da vse to veselje in vse kar je bilo narejenega, ni bilo namenjeno v prvi vrsti meni, ampak Bogu in spoštovanju duhovništva. Ta misel me razveseli, kajti dokler bomo ljudje cenili duhovno razsežnost, tako dolgo bomo zmagovali v življenjski tekmi. Vera človeku odpira obzorje, podira njegovo lastno ograjo. Presega vse kar je doseženega in zahteva vedno novo izpopolnjevanje. Človeku vpliva upanje.

Daritev, prva v domači cerkvi in popoldanska pobožnost s prelitjem v vrhunski nastop domačega prosvetnega zbora človeku napolni srce.

večer poln veselja, večer, ki povezuje ljudi, odpravlja medčloveške zavore in vnaša sproščenost. Pri srcu mi je lepo, napetost je izginila. Z očmi se sprehajam po dvorani. Pri kosilu sploh nisem opazil spretnosti fantov in deklet, ki se skoraj profesionalno sprehajajo med vrstami miz in z uglajenostjo prinašajo kuharske mojstrovine. V ušesih mi odmevajo uglašeni domačega zbora. V zavesti mi šepeta glas, saj so peli že prej, pri maši, jih nisi slišal? Mar sanjaš, spusti se na zemljo! Vse skupaj je res kot sanje, vendar tako resnične.

Naj končam to prelivanje občutkov in spominov na papir z zahvalo vsem, ki ste udeleženi sanje, jih spremenili v resničnost. Spomin na zadnje dogajanje pred odhodom s Cola me bo vedno opominjal, odzvanjal bo v mojem življenju kjer koli bom hodil, navdajal pa me bo vedno le s hvaležnostjo.

AKTUALNE

IZPOD KRIŽNE GORE

PIŠE: RENCO

TELEFONIJA

Izgradnja telefonskega omrežja na Colu in okolici je v zaključni fazi. Že v mesecu maju je bil plačan VF sistem. Dobavni rok je 8. mesecev in dobavitelj zagotavlja, dobavo v pogodbenem roku. Vsa stvar se je toliko zavlekla zaradi tega, ker so bili prvotno predvideni VF sistemi iz blagovnih rezerv, ki pa niso bili dobavljeni.

In kdaj bodo telefoni res zazvonili?

Priključitev naročnikov je predvidena v marcu. Razveseljiva novica je tudi ta, da v zaključnih delih naročniki ne bodo več finančno obremenjeni.

KS Col bo tako bogatejša za 85. novih telefonskih priključkov. Skupaj z prejšnjimi bomo torej imeli 102 priključka, kar nas bo uvrstilo med KS z največ telefoni na število prebivalcev. Povprečno bo imel vsak osmi Colčan telefon, kar je približno eden telefon na dve družini.

Colčani, bodimo ponosni, da smo svoje telefonsko omrežje, v glavnem sami naredili!

VODOVOD

Po Colu je vse več kritik na račun vodovoda. Kritike letijo v glavnem na predsednika sveta KS Col, na njegove sodelavce in pa seveda na bивše vodilne naše KS.

Res je, da kdor dela tudi greši, kdor nič ne dela, tudi grešiti ne more. Tako so te kritike včasih tudi upravičene, v glavnem pa zelo dobrodošle. Toda v primeru colskega vodovoda, je le potrebno zadevo bolj poznati in potem priznati nekater stvari.

Na žalost je vodno zajetje colskega vodovoda v sušnih obdobjih zelo skopo z vodo. Tu se pač ne da nič pomagati, dokler ne bo zgrajen višinski vodovod iz HUBLJA. Danes nas najbolj tepe naša lastna površnost pri gradnji vodovoda, predvsem pri zasipanju cevi. Dela smo opravljali v glavnem krajanji sami in sami bi morali skrbeti za pravilno zasipanje. Posledice so znane - vodovod pušča. Namesto drobnega peska, je okrog cevi ostro kamenje, ki povzroča, da se cevi preluknjajo, oziroma pregledajo.

Tudi če bi naš vodovod vzrli v roke "Goriški vodovodi", v tem primeru ne bi nič rešili, razen tega, da bi ta korak, ki si ga nekateri tako želijo, še bolj udaril po žepu krajane.

To naj bo vsem v premislek, predvsem pa tistim, ki so v zmerjanju najmočnejši in najglasnejši ob šankih pri "Zorki", pri "Tratniku", pa še kje!

ŠOFERJI!

Soferski poklic je težak. Teško je biti po cel dan ali noč skoncentriran ob volanu, upoštevati vse predpise, zakone, prepovedi... Vsemu navkljub pa mislimo, da bi lahko v domači vasi pokazali več kulture in upoštevali prometni znak, ki tovrnjakom prepoveduje vožnjo pred Zadrudnim domom.

Ker tega nekateri ne upoštevajo je včasih kar precej jeze. Jezijo se šoferji avtobusov, jezijo se krajanji in čeprav točno vedo za kršitelje, jih ne bo nihče javil, kajti potem bi gotovo takoj postal izdajalec in še kaj zraven.

Mislimo, da parkirišče na stari cesti le ni tako daleč od gostilne, trgovine ali pošte - skratka do centra, da je ne bi zmogli peš. Razmislite, mogoče bo šlo.

PARKIRANJE

Ob na novo preurejeni gostilni pri Tratniku je zelo malo parkirišč. Ob navalih gostov, vlada ob gostilni (na colski aveniji) pravi prometni kaos. Gostje parkirajo vsepovprek, še najhujše pa je takrat, ko tam parkirajo tovrnjaki. Dovolj široka cesta se takrat nevarno zoži. Ob vsem tem pa je ta "colska avenija" precej prometna in nevarno hitra, saj vozniki le redkokdaj upoštevamo omejitve, ki velja skozi naselje.

Tovrnjaki parkirajo ob desni in levi strani ceste in tako voznikom osebnih vozil zelo otežujejo manevriranje pri parkiranju ali pri odhajanju, saj zastirajo pogled na cesto.

Zaenkrat gre še vse lepo - brez nesreče. Verjetno pa se bo moralo prej kaj zgoditi, preden bomo postali previdnejši.

Mogoče pa bodo te besede prebrali tudi v gostilni sami in razen za hrano, pijačo in dobro počutje gostov v gostilni, poskrbeli tudi za red in varnost pred gostilno. Prva pa je seveda zavest nas samih!

COLSKI PRIZNANJA

LETOS ŽE CETRTIČ PODELJUJEMO COLSKI TRN IN GARTROŽO. PO PRAVICI Povedano je to kar precej nevhalezno delo, saj je potrebno pretehtati marsikaj in se potem odločiti, kaj je bolj pomembno - kdo se je najbolj izkazal, kdo ne, oziroma bi se moral, pa se ni. Ponavadi se odločimo v zadnjem trenutku in tudi letosnje odločitve so se sveže.

Colski Trn nam je letos povzročil kar precej razmišljanja in tehtanja. Kot ponavadi smo se spet posvetovali z Colčani in tudi vi, dragi sokrajani, ste bili precej različnih mnenj.

Vseeno pa je največ predlogov padlo na nekoga, kateremu pa Trna ne bomo podelili, niti ga imenovali. Mislimo pa, da vsak, ki zadnjih nekaj let kolikor toliko spremlja dogajanja po Colu, predvsem seveda v zadnjem letu, ne bo zgrešil, koga imamo v mislih. In kdor bo to uganil, bo hitro ugotovil, zakaj ta oseba ni dobitnik Colskega trna za leto 1989.

Vseeno pa bo ta lovorika tudi letos podeljena. Prav v središču vasi, pred Zadrudnim domom, je stavba, ki kvari ugled naši vasi. To je stavba, ki ji po domače pravimo "maln". V njej je marsikaj, predvsem pa veliko gnilobe, trohnobe pa podgane, miši... Vse skupaj najbolj spominja na podrtijo. Lastnik te podrtije ne kaže prav nobenega zanimanja za popravila in vzdrževanje, niti noče slišati, da bi to stavbo prevzel nekdo drug (gasilci, KS), jo popravil in vzdrževal. Tako smo se odločili, da lastniku "malna" - KK VIPAVA TOK KOOPERACIJA VIPAVA, zaradi vsega prej naštetega, podelimo COLSKI TRN ZA LETO 1989.

Verjetno ste opazili, da smo največ prostora v letošnji izdaji Colskega časnika namenili ansamblu bratov Bencina. In to ne brez razloga.

Že skoraj dvajset let so prisotni na kulturno zabavnem prizorišču, na celotnem območju Gore, ajdovske občine in tudi izven nje. V vseh teh letih so se izoblikovali v dobre glasbenike in ljudje so jih radi povabili in jih še vabijo na marsikatero kulturno - zabavno prireditve, predvsem pa na ohceti.

Začeli so kot mladi fantje, skoraj še otroci in negovali bogato glasbeno tradicijo družine, svoje vasi in našega naroda - negovali veselje do glasbe. Vmes so odraščali, končali šolo, se zaposlili, odšli k vojakom, se poročili in si ustvarili družine... Glasba pa je ostala in upamo, da bodo to ljubezen in tradicijo gojili in negovali še naprej. Kako tudi ne, saj svoje bogate izkušnje in glasbeno znanje že prenašajo svojim otrokom, torej naslednji generaciji.

Vse to smo razmišljali člani Odbora in se odločili, da jih nagradimo. Zavedamo se, da je naša nagrada skromna, majhna, nezveneca, vseeno pa dovolj velika, da se nam bo vtisnila v spomin.

Z veseljem torej sporočamo, da je ANSAMBL BRATOV BENCINA, DOBITNIK COLSKE GARTROŽE ZA LETO 1989.

TRN IN GARTROŽA

KRONIKA

13

COLSKIH

DOGODKOV

ZALETO 1989

Začeli bomo z oguljeno frazo. Spet je leto naokoli in prišel je čas, da vas seznanimo z ugotovitvami naše inventurne komisije. Točneje - s izsledki in opazovanji agentov, ki sodelujejo pri sestavljanju kronike colskih dogodkov.

Izteka se leto 1989, v katerem se je dogajalo marsikaj. Dogodkov je bilo veliko, tako, da smo jim komaj sledili, vendar pa budnim očem naših inventurnih agentov ni ušlo skoraj nič pomembnega, takega, kar bi bilo vredno zapisati in tako ohraniti za zgodovino.

Kroniko vedno sestavimo po nekakšnem redu. Tako je bilo že pretekla tri leta in tako bo tudi tokrat - četrtič. Letos bomo torej poskušali slediti dogodkom, tako kot so si tokom celega leta sledili - iz meseca v mesec. Seveda pa bo vmes tudi kakšna drobna domisljica ali opazka, ki se je tu pa tam pojavila in je vredna, da vam jo predstavimo.

Pa naj bo filozofiranje in nakladanja za uvod dovolj, saj vsi željno čakate jedro kronike. Kronike ali po domače inventure so zelo resna stvar, zato prosimo, da se ne bi smejali.

Letošnja zima ni postregla z obilo snega, prav tako pa tudi ne z obilo podatkov za naše agente. Na prve zanimive stvari je bilo treba čakati tja do sredine pomladi, tja do majskih dni. Začelo se je z dobitnikom Colske gartrože za leto 1988, Ivanom Troštom - Hišnikom, ki je tudi v letošnjem letu prejel priznanje. Tokrat občinsko priznanje občine Ajdovščina, ki so mu ga kot šefu Razpotja, podelili ob ajdovskim občinskem prazniku. Ivan je tokrat že vnaprej vedel, da je povabljen na slavnostno sejo zaradi priznanja in je v dvorani sedel v prvih vrstah med visokimi živinami - oprostite - med politikami. Ni bilo tako kot med lanskoletno colsko Novoletno proslavo, ko se je v strahu, da priznanja o katerem se je šušljalo, ne bo dobil, skrtil doma. Šele ko so mu prišli povedat, da je dobitnik gartrože, je prišel v dvorano in na oder.

Pravijo, da volk dlako mnenja, čudi pa ne. Colski pevci so letošnjo pomlad zamenjali obleke. V čudovitih novih plavih oblekah, z rdečimi metuljčki, so odšli na "Primorska poje" v Ilirsko Bistrico. Toda glej hudiča. Podobno kot oni, sta se tam pojavila še dva zbora, z popolnoma enakimi pevskimi uniformami. Žalostno. Se bolj žalostna pa je bila približno stotina ljudi, ki se je neke pozno pomladne sobote zbrala pri Andlovcu v Ajdovščini, da bi odkrila 3947. partizansko spominsko ploščo. Odkritje naj bi s pesmijo popestrili naši pevci. Toda zakaj žalostno. Prav na ta dan je po naših cestah potekal RALLY SATURNUS in kaj je bolj zanimivo: rally ali odkrivanje spominske plošče. Tako so se vprašali pevci in se odločili za rally. Vsi, razen zborovodje Ivana in njegovega prvega odjutanta Ineta, ki sta nabirala glasove za zbor. Borci so seveda borci in kmalu po tem neljubem dogodku je priletel na Col metuljček v obliki pisma, zaradi katerega so se Ivanu pošteno zatresle hlače. Borci so zahtevali, da se občinsko priznanje vrne.

Vse se je nekako uredilo, od rallya pa smo imeli nazadnje še dobiček. Na prašni makadamski cesti na Kolku smo prodajali pive. Pri prodaji je bil najboljši Max, ki je bil tudi odličen vir vseh mogočih informacij in so tako pri njemu najrajši gasili žejo.

Ko smo že pri petju in pevcih je treba omeniti, da smo letos že drugič gostili prireditel "Primorska poje". Zanimivih stvari tam ni bilo. Spet je nekoliko izstopal Hišnik, ki je okinčan s priznanji baje izjavil: "bejži, bejži, saj so sami slabi zbori!"

Velik dogodek za Col in okolico je bila "Colska nedelja", ki smo jo pripravili 18. junija. V pripravah nanjo so sodelovali v glavnem mladi, pomagali pa so tudi nekateri starejši. Tako je Pavle Hladnik - M'jde posodil deske in brjone in nam zabičal, da jih po končani veselici vrnemo kar skupaj z žebli, da jih bo lahko še on rabil - za karkoli, recimo za popravilo hiše.

Colska nedelja je bila res velik dogodek za celo vas in bližnjo pa tudi daljno okolico. Ljudi je privabila dobra glasba, harmonikaši, dobra pijača, specialite z različja, okrog katerega so se sukali Kobol, Slavo in Srečo pa še numorist Tone Fornezzi - Iof, bogat srečelov in mogoče še kaj. No, srečelov nam je zaradi naše nepazljivosti prinesel tudi nekaj sitnosti. Gremo po vrsti. Glas naše nedelje je segal daleč, zelo daleč, celo do Ciganije. Od tam se je v stari razmajani Ladi pripeljala ciganska družina in postavila na colskem placu svoj štant. Njihovo kampiranje smo jim zaračunali 400.000 din. Cigo pa ne bi bil cigo, da si ne bi mislil svojo. "Vas bom že tudi jaz nategnil", si je mislil. Pogruntal je, da se da na prazne srečke lepo napisati številko in dvigniti dobitke. Tako je dvigoval dobitke, predvsem vino, dokler prevare nismo odkrili. Toda bilo je že prepozno. Cigo si je lepo sam vrnil tistih 400.000 din, lahko pa tudi kaj več.

Program Colske nedelje je bil zelo pisan. Izvedli smo tekmovanje med colskimi zaselki. Zmagali so fizično najmočnejši tekmovalci - sami stokilski šoferji z dvema spremljevalkama iz zgoranjega Cola. Toda na njihovo veliko žalost, so v najelitnejši igri - vlečenju vrvi - morali prepustiti prvo mesto žilavi ekipi spodnjega Cola.

Poleg "Razpotja", ki sodeluje že na vsaki mačji procesiji, je na veselici nastopil tudi Troffenfeld Jazz Band, ki se je prav tedaj vrnil z velike in uspešne vseameriške turneje. Na prizorišče se je pripeljal v poslu stoletja - Jugo America - kabriolet odprtega tipa in doživel prave ovacije.

Čeprav se je vreme držalo kisló in nekaj časa celo deževalo pa je vse spravil v dobro voljo naš stari rojak Tone Fornezzi. Povedal je, da je vesel, da lahko sodeluje na prireditvi, kjer se zbirajo denar za nove cerkvene orgle. Doslej se je namreč zbiralo denar samo za take orgle, ki nam pojejo že 40 let isto pesem in to le v CK-ZK fuj duru.

Se veliko bolj bi moral biti te prireditve vesel nekdo drug, pa je na žalost ni bil. To je velik prijatelj colske mladine - gospod Bogdan BRIC. Baje je izjavil, da on nečistega denarja, takega, ki se ga zasluži na pregrešni veselici ne bo vzel. No, ta nečisti denar, ki smo ga s trdim delom zaslužili, smo lepo spravili v čisto kuverto in ga odnesli tja, kjer edino spada - na ta pravo zbirno mesto.

Vseeno pa smo nekako upoštevali našega dragega gospoda in tako drugi dan počistili in zabrisali vse sledove za nečisto nedeljo. Pojedli smo vse kotlete, popili čim več pijače in tako je bila v ponedeljek še ena mini - ponovitev nedeljske veselice. Čeprav smo se trudili kolikor se je dalo, pa sta Simon in Marjan, v želji, da res ne bi ostalo še kaj nečistih sledov nečiste nedelje, odnesla okrog 40 kg nečistih klobas v smeti. Točno t' ko!

Te mini veselice se je udeležilo kar nekaj Colčanov, med njimi tudi Janez Grahovski, ki se kar ni mogel sprizajzniti, da je veselice že konec in je še pozno popoldne nategoval meh.

Toliko stvari se je dogajalo te dni, da jih je kar težko vse opisati in se jih spomniti. Poleg pekov, dveh srečk: Marije in Irene so bili zelo pridni tudi nekateri drugi. Naše kelnarce so se dogovorile in se lepo enotno oblekle. No, dvem, bogne daj, da jih imenujem, to ni bilo po godu, saj se niso hotele preobleči v enotno uniformo. Zato sta prireditve zapustili. Po neuradnih zagotovilih so ju potem dobili v roke drugi organizatorji in ju potolažili.

Tako smo se nekako pregrizli skozi to Colsko nedeljo, ki nam bo, upamo, tudi v prihodnjih letih dajala snov za našo kroniko.

Lansko leto smo kar precej podrobno spremljali akcije za odcepitev Zagoljša od Malega Polja. Črni Zagarji so razkrinkani, sledovi njihovega delovanja pospravljeni, Nace se je vrnil s specializacije, čas pa je opravil svoje.

Zagoljš je po normalni poti odpadel od Malega Polja in postal samostojni zaselek. Njegovi prebivalci so to z piknikom že proslavili, mi pa smo se prav s tem v zvezi spomnili drobne zgodbe.

K zdravniku je prišel možakar in mu potožil, da ima spolno bolezen in da mu nekako gnije - oh, saj veste, "naprava za lulanje". Zdravnik je rekel: "Ni pomoči, ga bo treba odrezati!"

Možakar se je ustrašil, šel k drugemu zdravniku, toda tudi ta je je rekel: "Ga bo treba odrezati!"

Tako sta mu rekla še tretji in četrti zdravnik. Vseeno ni izgubil poguma in je šel še do petega zdravnika. Tudi temu je potožil svoje skrbi. Toda ta mu je rekel, da, oh saj veste, da "naprave za lulanje" ne bo treba odrezati.

"Kaj res?" se je razveselil možakar, "ga ne bo treba odrezati. Ja, krasno, ja zakaj pa ga ne bo treba odrezati?"

"Ja, ni ga potrebno odrezati", je odvrnil zdravnik, "ker bo kar samo odpadel!"

Mojstri za veselice so tudi colski gasilci. Letos so se na veliko pripravljali, povabili znan ansambel Rugarje, ki pa so le malo igrali in gasilsko društvo na hitro oropali za nekaj sto DM. Ponavadi se na gasilskih veselicah na veliko gasi - žejo namreč, tako, da ponavadi zmanjka vseh vrst gasilnih tekočin. No, letos se jih je usmilila višja sila in jim že zgodaj zvečer poslala obilno mokroto izpod oblakov in tako gotovo omilila vsaj najhujše notranje požare.

Ne vem, če gremo več po vrsti, toda dogodkov je res veliko in jih je kar težko zbirati in razvrščati.

Nadaljujmo tako, kot bi se pesniško izrazil naš bivši dušni pastir: "Na Col je letos priteknel nov studenček duhovniških poklicev." Prihodnja tri leta se nam obetajo nove maše. Tudi nova maša je veselica in sicer posebne sorte veselica. Cela fara se je letos ob tej priliki združila in poskrbela, da je bil ta velik in lep praznik res brez primere. Naši kroniki nikakor ne sme uiti, da smo postavili visok mlaj, ki je bil visok okrog 30 m. Res okrog trideset, kajti enkrat so se metri nategovali, drugič krajšali, tako, da uradne dolžine ni. Pri vsaki akciji je kakšna žrtev in tudi tu smo zakuhali eno. Preden smo podrli ta visoki mlaj, smo se kregali koliko je dolg. Nazadnje smo se nekako sporazumeli, da je dolg 32 m. Ko je ob glasnem puku zgrmel na tla smo hitro začeli meriti in ugotovili, da je res dolg 32 m, vendar le tako, da sestavimo skupaj dva zlomljena kosa, ki sta imela po 16 m.

Postavljanje mlaja je bil dogodek za celo vas. Janez Leban z kopačem in Jože Jurjev z avtodvigalom sta poskrbela, da je delo steklo tako kot je treba.

Za konec smo na vrh avtodvigala navezali Zgavca in Jože ga je dvignil prav do vrha mlaja, kjer je popravljal venec. Preden se je začel dvigati si je prižgal cigareto, da bi ga v slučaju, da bi treščil na zemljo lažje prepoznali. Z višine trideset metrov je imel odličen pogled, med drugim tudi na domačo hišo in na svojo soprogo, ki je z balkona ugotavljala, če je še pri čisti.

Popoldne po novi maši, so se s slavnostnim koncertom v cerkvi predstavili naši fantje in možje iz Razpotja. Zborovodjo Ivana je tu zamenjal njegov bolj slaven sopriimenjak Jože in v nabiti cerkvi in v soparnem vzdušju vodil zbor. Ne vemo ali je bil Ivan zaradi tega vžaljen ali kaj, toda on je koncert kar bojkotiral in sicer tako, da se je v prijetno hladnem turnu hladil s "Snaborcem".

Pevci so bili povabljeni tudi na večerno srečanje po novi maši. Prepevali so do zgodnjih jutranjih ur in tudi še takrat, ko so že vsi ljudje ljudje odšli domov. Najbolj vztrajna je bila skupina, uporabimo izraz njihovih soprog, "mladih poročenih norcev", ki je v zgodnjih jutranjih urah na colskem križišču zalotila najhujega ježka in mu zapela nekaj stihov. Verjetno jih je poslušala tudi druga nočna živalska publika, še bolj verjetna pa je bila živalska publika ob prihodu domov iz grl njihovih boljših polovic.

Pravi žur je bil v ponedeljek. Po večerni maši smo se zbrali v veliki smrekovi dvorani, ta-stare počasi spravili domov in v divjem ritmu do dneva žurirali. V večernem, lahkem delu žura so nastopili Troffenfeldovci in to z popolnoma novimi elektronsko krmiljenimi instrumenti. Toda nekdo je ukazal: "bodi tema", zmanjkalo je elektrike in nastop Troffenfeld Jazz Banda se je klavrno končal.

Sedaj že vidimo, da ne bo šlo vse po vrsti. Med nastajanjem poročila oziroma kronike, prihajajo nove in nove novice. Pravkar smo dobili poročilo z letošnjega prvomajskega kresa. Tako je: Temo, mrz in burjo smo preganjali s kresom in tudi z glasbo, saj smo na Vrh Drag napeljali elektriko in pa seveda velike količine Ribiča. Vzdušje ni bilo pravo. Prav turobno je bilo in edina vredna novica je ta, da je skupina prijateljev Ribiča, med prvimi v Sloveniji ustanovila novo stranko, sorodno vzdušju, ki je vladalo ob kresu. S tega ustanovitvenega mesta nam sporočajo: "Lep pozdrav od social-nacionalistične stranke - Heil H....!"

Na Colu deluje poleg našega Odbora tudi Pododbor za povratek Srbov in Črnogorcev... oh, ne, ne... Joj oprostite! Pododbor za spremljanje priseljevanja in izseljevanja s Cola.

Najbolj aktiven pa je pod pododbor, Pododbor, Odbora, ki denarno kaznuje vse tiste, ki s Cola odpeljejo nevesto ali se na Col priženejo, oprostite - priženijo. Cifre, oziroma kazni so vedno večje, pač skladno z inflacijo. Da bodo bolj moderni nas prosijo, da vsem zainteresiranim sporočimo enotno ceno v markah - cena je 200 DM, v protivrednosti na dan plačila.

To je seveda končna cena. Izključna cena je veliko večja in le od vsakega posameznika je odvisno, če bo dosegel to končno ceno. Seveda pa tudi tistim, ki bodo na Col pripeljali nevesto, ne bo ravno lahko. Povezani smo z bodočimi Colčankami. To povezovanje je letos že izkusil mladi mož, saj smo nevesti na njeno željo pripravili velik valjar, s katerim ga bo po potrebi krotila.

Ponavadi smo imeli veliko za povedat o Alpini. Letos je od tam zelo malo novic. Ne vemo, kaj je temu vzrok. Ali preveč delajo in nimajo časa za neumnosti ali se je naš tamkajšnji agent izpridil ali so ga celo podkupili.

Na to sem opozoril Ineta, on pa je rekel: "Če ni novic jih ni. Dobro, bruto porco, kaj naj naredim atentat na Špeha, da boš imel novico." Nekako je v javnost le pricurljala novica, da so šefa prikojevalnice degradirali na mesto navadnega sekača. Tako sedaj v miru čaka, da se mu bo kazen iztekla in bo spet strah in trepet "alpinskih bab in šefic". Vedno bolj se šušlja, da se Špehu iztekajo dnevi delovnega staža. Boj za njegovo mesto bo verjetno izredno hud, saj je kar nekaj "alpinskih bab" na vseh mogočih specializacijah. Tako bo že katera tudi po njegovem odhodu organizirala zgledno poslovanje. Ugibanje torej narašča. Spet smo pri Alpini, kljub v glavnem ženski delovni sili obravnavali le moške. Spet bomo končali podobno kot lani: "Speh in Stef znova na tapeti."

O colskih privatnikih ni veliko novega. Vsem babam, ki jim ga dedci serjejo sporočamo, da Hubert na svoji stružnici izdeluje odlične lesene valjarje vseh dimenzij, kalibrov in oblik. Za naročilo se priporoča Lesno - kovinostrojarstvo Hubert.

Kaj pa gostilne? Pri "ta lepi mami" ni nič novega.

"Pri Tratniku" pa jih kuha kuhar. "Sad ga ima, sad ga nema!" in organizacija poslovanja je na hudih preizkušnjah. Direktor Jože se mora tako večkrat iz socialistično - komunističnega sistema, preleviti v kapitalističnega in prijeti za lonce in kuhalnice.

No, če je bilo teh nekaj zadnjih novic bolj skopih, pa smo prišli do teme, ki bi jo lahko bolj na široko obravnavali, pa je verjetno ne bomo. Tu so naši agentje najbolj v dilemi kako se lotiti stvari.

Tovor je o našem dušnem pastirju - gospodu župniku. Nikakor ne pridemo skupaj in tako se iz leta v leto pojavlja v kroniki dogodkov, zdaj z to pogruntavščino, zdaj z drugo. Letos je bilo ten problemov ali kako naj jih drugače imenujemo, še več. Vedno bolj nas ti problemi spominjajo na naše mednacionalne spore, ko vsak tupi svojo in ne popusti niti za korak. Odločili smo se, da našemu "gospodu nunčku" pošljemo le kratko sporočilo, kratek dobrohoten nasvet. Ker vas ne razumemo in nočemo razumeti, tako vsaj trdite vi, potem nas enostavno zamenjate. Ja, prav ste slišali, če je ljudstvo slabo ga je treba zamenjati.

Naša fara je ostala brez mežnarja. O tem, kdo bo novi, ni še nobenih novic. Niti colske feministične radio postaje ne povedo nič oprejemljivega. Pomagajmo torej iskati novega prvega odjutanta našemu župniku.

POGOJI: ne sme piti, neporočen, rojen pred Informbirojem, nekommunist, katoliške vere, močan - za delo v župnijskih gozdovih, neboječ - pripravljen za boj z krvoločnimi psi, brez deviznega žiro računa in redni plačevalec vseh cerkvenih prispevkov in davkov. Prijave pod geslom: "Lepo je v naši domovini biti far!"

Nekoliko smo se ojunčili, da povemo še en dokaz, da se tudi dušni pastirji ne ujema vedno in povsod. Predvsem med mladimi so huda nasprotja, ki še najbolj begajo nas, ponižne vernike. Naš gospod župnik nas je že nekajkrat med nedeljsko pridigo svaril pred izvenzakonskim spolnim življenjem, češ, da je to greh in še kaj zraven. Na tečaju za predzakonce v Ajdovščini, pa je njegov veliko mlajši in sodobnejši kolega, slušatelj poučeval kako se to dela tako, da je prav in brez nezaželenih posledic. Kdo ima prav je seveda vprašanje, ki nas bega.

Novi colski "drat boys" ansambel se menda imenuje "Brdavsi". Zlovešče in stran vbujajoče ime - le kakšna bo šele glasba. Očividci in unoslusci zatrjujejo, da je ime ansambla tudi vzdevek njihovega vodje.

Pa še dve novici - najprej slaba. Ansambel "Glista in ostala mafija", je letos jeseni razpadel. Vzroki so neznani.

Veseli noviča pa je za en stavek daljša. Tudi Malopoljci nočejo zaostajati na glasbenem področju za Colčani. Ze pred leti so imeli skupino z imenom "Ansambel lačnih krav".

Izvedelo se je, da mislijo z glasbenim delovanjem nadaljevati. Ja, vsaj tako lanko razumemo odhod Marka na specializacijo v ljubljansko opero.

Od muzike pa še k lankotnejši temi - paradnemu konju colske športne ponudbe - roketu. Veseli lahko povemo, da je lanski colski trn koristil in se že poraja novi rod mladih colskih rokometašev, ki bodo nadaljevali to colsko tradicijo. Mladi rokometaši zahtevajo celo več treningov kot pa njihov trener. Pa pustimo to. Na čelo ekipe resnih veteranov je prišel nov mož, nov selektor. Glista, ah ne, Kača, tudi ne,.... Ah, ja ... Zgavc. Naš agent si očitno slabo zapomni imena. Vendar pa se je po nekaj zaporednih porazih naše ekipe v primorski conski divji rokometni ligi, že pozanimal, kolikokrat lahko ekipa izgubi, preden mora selektor odstopiti. Vseeno pa so igralci z njim zadovoljni, verjetno veliko bolj, kot s tem v zvezi njegova boljša polovica.

Colčani smo svetski ljudje. Dobiš nas povsod, po celem svetu. Nikjer ne zaostajamo. Tudi na političnem prizorišču ne. Na nedavnem mladinskem kongresu v Portorožum, smo imeli kar dva predstavnika. Kakšno je skupno poročilo Colčanov po svetu? "Tudi če človek cel svet obleti med in mleko se samo v Jugoslaviji cedi!"

Pilo se je, se še in se bo. Posebne vrste pijank so fantovščine. Tam brez dobrega peka ne gre. Letos je bilo več fantovščin na "Francetovem ranču". Status glavnega specialista za peko ima že lep čas Srečo. Le kdo ne pozna njegovih dišečih kotlet in klobas. Vsak komaj čaka na znan vzklík: Gremo jest - mangiare!"

Ena zadnjih novic je tale. Malopoljčani so letos gostili zelo pomembno osebnost. 5. decembra popoldne je prav pri njih začel svojo pot sv. Miklavž s spremstvom - hudičem in angelčkoma. Letos Miklavž ni hotel pešačiti ampak je najel Krštofovega Franceta za furmana. Prav tako, kot je začel svojo pot jo je tudi končal in nato odhitel neznano kam.

Poleg tega, da so mu Malopoljčani nudili prevoz, so ga ob koncu obiska pri Maticovih pogostili z odličnimi klobasami.

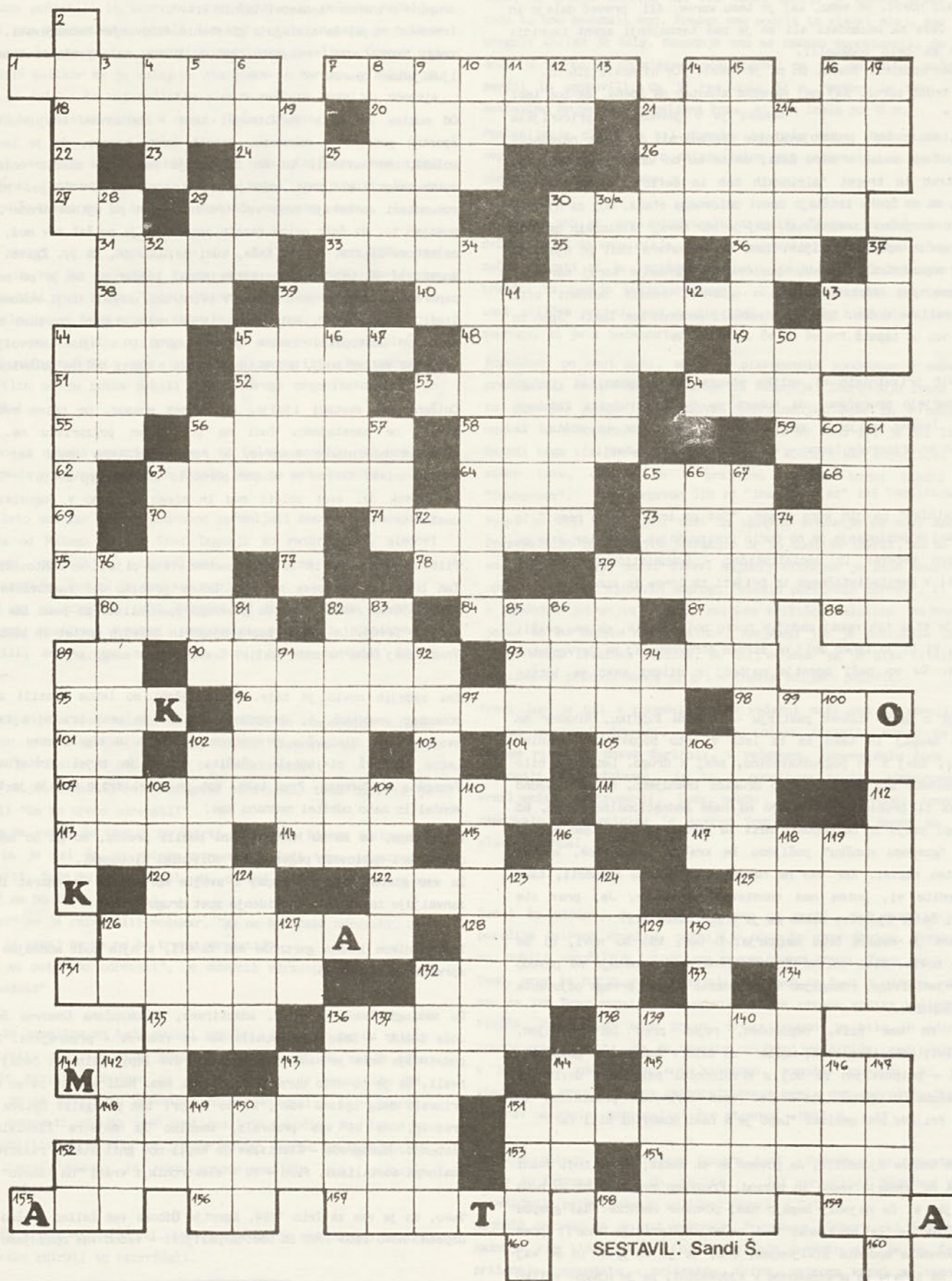
Za vse gostoljubje se skupaj z svojim spremstvom še enkrat lepo zahvaljuje in kliče: "Nasvidenje spet drugo leto!"

Z dobitnikom lanske gartrože smo začeli, z njim tudi končajmo ta sprehod po letu 1989.

Po zaslugi Ivana je nova, adaptirana, nedokončana Osnovna šola Jože Lemut - Saša Col, dobila še en vzdevek - preurejena. Del podstrešja šole je Hišnik preuredil v dve lepi učilnici. Sedaj se hvali, da je to delo opravil popolnoma sam. Naši agenti pa so nam prinesli dolg spisek vseh, ki so mu pri tem pomagali. Spisek je predolg, da bi vse prebrali, omenimo le mojstra Zlebislava Zlebonjo. Mimogrede - Zlebislav je kupil nov gnil simbol razsvetla realnega socializma, fičo - YU - elektronik, z vrati "na fanelo".

Tako, to je vse za leto 1989. Agentje Odbora vam želimo srečno in uspešno novo leto 1990 in bodite pazljivi - vedno vas opazujemo.

NAGRADNA KRIŽANKA

SESTAVIL: Sandi Š.

KRIŽANKO NAJPREJ RESITE, NATO JO IZREŽITE, (če se vam zdi časnik škoda rezati, lahko rešitev tudi izpišete), IN JO ZALEPLJENO V KUVERTI ODDAJTE NA COLSKI POSTI, NA NASLOV: ODBOR ZA PRIPRAVO NOVOLETNE PROSLAVE. NA COLSKI NEDELJI (v juniju 1990), BOMO IZMED PRISPelih RESITEV IZZREBALI TRI BOGATE NAGRADE. DO TAKRAT TUDI SPREJEMAMO RESITVE. POTRUDITE SE - SPLACA SE !!!

V O D O R A V N O

Vod. 1. zdravilišče za pljučne bolezni na Gorenjskem, 2. kemični simbol za fosfor, 7. redkobesednež, ki se kratko in jedrnato izraža, 14. nada, 16. Zagreb, 18. nenaden, niter navpičen spust terena, 20. obvodna ptica (pomanjševalnica), 21. delavec v pralnici, 22. avtomobilska oznaka Spanije, 23. kemični simbol za ogljik, 24. redkejša žensko ime (Anastazija), 26. plovilo za polet v vesolje, 27. kilogram, 29. otoček olizu Dubrovnika, 30. žitarica, 31. plast, ki obdaja zemljo in jo ščiti pred škodljivimi vplivi iz vesolja, 33. shramba, 35. del vojaške opreme, 36. konec polotoka, 37. parkirišče, 38. zver iz rodu mačk, 39. kemični simbol kalij, 40. vrsta domačega čaja, 42. tretja črka, 43. Benetke, 44. produkt gorenja, 45. svojilni zaimek, 48. priimek letos umrlega ajdovskega pisatelja in zdravnika, 49. kombinacija pri pokru, 51. mladinska pisateljica Peroci, 52. tuje moško ime (Artur), 53. junak stripov (Vikinz), 54.

ime več papežev, 55. radij, 56. razpored ur, 58. drža, 59. osovina (domače), 62. 23. črka, 63. nemški župnik, padar, začetnik hidroterapije (Sebastian), tudi vrsta bele kave, 64. ata, 65. radio frekvenčne motnje (kratica), 68. iridij, 69. avtomobilska oznaka Italije, 70. "kuga" našega časa, 71. rogat predstavnik divjadi, 73. naša alpska dolina, 75. mikavnost, očarljivost, 77. avtomobilska oznaka Avstrije, 78. vzklík, 79. vaja, 80. kemični element Cl, 82. košarkarski klub, 84. računalniška napaka, 87. Ukmar Tone, 88. Adria Airways, 89. Pregelj Viktor, 90. nekdanje fašistično koncentracijsko taborišče, južno od Palmanove, 93. Homerjev ep, 95. rečna žival, tudi bolezen, 96. nekdanji colski grof, tudi colski jazz band, 98. igra na srečo, 101. eribij, 102. čoln po angleško, 103. alfa, 104. avtošola, 105. mestna četrt v središču Londona, 107. ženske v rezervi.

111. domači poklic, 112. kisik, 113. tovarna gospodinjskih aparatov, 114. neznanka v matematiki, 115. prva črka, 116. 6. črka, 117. slikovna uganka, 120. tovarna v Cerknem, 122. travnata pokrajina v tropih, 125. teža embalaže, 126. kdor urlika, 127. Karlovac, 128. človek, ki ni občutljiv na arome, 131. zelo ostra vboklina, 132. mesto v vzhodni Bosni, 133. uran, 134. šolska ocena, 135. ameriški standard, 136. zamenjava, 138. regrutacija, vista, 141. znamka kamionov, 143. s tremi kronami okrašeno, neliturgično (nekdanje) pokrivalo papežev, 145. zobna gniloba, 148. odlični švedski skakalec v višino (Patrik), 151. prebivalec Samarije, 152. delo na štanci, 153. Likar Stano, 154. francoska hazardna igra s kartami, 155. starejše Citroëvo vozilo, 156. zlato, 157. žila odvodnica, 158. saksofon, 159. letalski center Ajdovščina (kratica), 160. 12. črka

N A V P I Č N O

Nav. 1. gram, 2. del trebuha, 3. ljudska republika, 4. napaka pri namiznem tenisu, 3. italijanski petrol, 6. top, 7. rimska 50, 8. moško ime (tuje in domače), 9. ovčji sir, 10. dedek, stari ata (ljubkovalno), 11. nogometni klub, 12. oslov glas, 13. 12 črka, 14. gorivo nuklearnih elektrarn, 15. spravljati in zapirati v embalažo, 16. črnogorska reka, 17. moško ime (Aleksander), 19. znamka tovornega avtomobila, 21. kreganje, 21./A medeno pecivo, 25. močan strah, 28. človeku podobna opica, 29. žival iz družine jelenov z lopatastim rogovjem, 30. duh, 30./A kraj pri Kopru, 34. zaselek blizu Cola, 37. "človekov prijatelj", 39. priprava na kateri je obešena zavesa, 41. možno, 42. rimska 100, 43. Vicenza, 44. islamski menih - berač, 43. pripravljen, 46. mesto v Makedoniji, 47. mednarodna okrajšava za vzhod, 50. Fe O₂, 53. oznaka za bolnico, 54. fosfor, 56. starejša

znamka manjšega tovornega vozila, 57. Komunistična Partija Jugoslavije, 60. vezivna ovojnica v katero drsijo kite mišic, 61. sled znoja, 63. ameriški atlet Lewis (naša pisava), 65. italijanska privatna TV postaja, 66. oče in utemeljitelj psihoanalize (Sigmund), 67. način, usmerjenost mišljenja, 92. Edvard Oskar, 74. nikalnica, 76. slikanje z vodnimi barvami, 79. ime colskega gradu, 81. del elektromotorja, 82. zmeden in neurejen človek, 83. grški otok v Jonskem morju, 85. znamka kavbojk, 86. vzklík na bikoborbi, 89. oznanjevalec prinodnosti na osnovi nadnaravnega razsvetljenstva, 91. čustva, morala, 92. znamka novejšega avtomobila, 94. prvi moški, 97. mednarodna kratica za sever, 99. osebni zaimek, 100. Tratnik Gregor, 102. angleški pop ansambel z 60-tih let, 106. junak Shakespeareove velike tragedije -kralj...(naša pisava), 108. besedni napadi, 109. Sovjetska zveza

- kratica (naša pisava), 110. lokal, kjer strežejo s toplimi napitki, 112. drugo največje mesto na Japonskem, 116. nasprotje od različni, 118. akumulacior, 119. seč, 121. Verdijeva opera, 123. zaničljivo domače žensko ime (Anica), 124. Mojzesov brat, 126. Ukmar Anton, 127. Karlovac, 129. kisik, 130. egiptovski predsednik, 131. naš znak za zahod, 132. avstrijski voznik Formule 1, 136. mesto v srednji Italiji, 137. domače moško ime, 139. jordansko pristanišče v arabskem zalivu, 140. sabljarka iz skupine bodorogih antilop, živi v Afriki in Arabiji, 142. mesto v Piemontu v Italiji, 143. transbengalska avtocesta (kratica), 144. moški glas, 146. grof angleškega rodu, 147. vrsta bara (udomačena tuja beseda), 149. osebni zaimek, 150. mednarodna denarna enota, 151. naš predstavnik "koveje" (domače) muzike (Lojze), 152. šolska malica 158 mednarodna oznaka za jug

guglanje po colu

Stef ugodno odda izbrana dela Edvarda Kardelja.
SIFRA: za eno taveliko srenasto pivo.

Zlebonja zamenja avto z dobro elektroniko za avto z še boljše elektroniko.
SIFRA: pleh za pleh.

Nov frjazar za FIAT 125 PZ zamenjam z do 10 let starimi izrezki iz Primorskih novic, o nastopih na revijah Primorska poje.
SIFRA: ob polni luni pri Tratniku.

Kvalificirane strehokrivce zaposlim. Osebni dohodek po dogovoru. Prijavite se na "POMOLU".
SIFRA: plačilo pa vendar po zmožnostih.

Pogrešam kuharja, ki sliši na ime Frantz, nosi očala, je punklast in z dolgo kuharsko specializacijo na barki.
SIFRA: išče te Jože.

Tri kilograme obilno rejenih kebrov nudimo človeku, ki je s svojo trdostjo in neizprosnostjo sposoben obvarovat vaški simbol-LIPO pred črnimi žagarji.
SIFRA: lipa zelenela bo, tam v samostojnem zagolču.

Mnogo ponedeljkov mi je kombi odveč. Sprejemem sočota.
SIFRA: ni šole brez kombija.

10% neto OD nudim poštenemu komunistu.
SIFRA: Sandi.

Srečo nudi expres popravilo in preizkušanje zavor.
SIFRA: merilo kvalitete je količina razbitega zidu.

COLSKI ČASNIK
IZDAJA

ODBOR ZA PRIPRAVO
NOVOLETNE PROSLAVE
COL

UREDNIŠKI ODBOR: MARJAN (odgovorni), SIMON, JANEZ, MATJAŽ, JANKO, SANDI (glavni)

TIPKANJE: TANJA RUSTJA, IVICA HLADNIK

NASLOVNICA: SILVA COPIĆ

ZADNJA STRAN: IVAN ŠTEFANČIČ (linorez)

TISK: STUDIO BOSCAROL AJDOVŠČINA
NAKLADA 350 IZVODOV

ŠTEVILKA 2. LETO II. DECEMBER 1989
REDAKCIJA ZAKLJUČENA 17. dec. 89

Alpina ŽIRI

14 Z

3 10 17

blem

S P

29 29 N

12 19 26 N

1 8 15 29 29

3 10 17

28 29

S

3

3 29

3

3

3

3

3

3

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30